

Kielitietoisen toimintakulttuurin kehittäminen

Tukikuvien käyttö vuorovaikutustilanteiden tukena Oulun
kansainvälisessä koulussa.

Suomi toisena kielenä ja Transition Class-luokan oppilaan oman
toimijuuden lisääminen kohdekielellä

Anna Soini & Jenna Silveri

Oulun kansainvälinen koulu

Lähtötilanne

- Oulun kansainvälinen koulu on englanninkielinen koulu.
- Koulussa opiskelevat oppilaat eivät käy valmistavaa oppimäärää, vaan he aloittavat suoraan opiskelut suomi toisena kielenä-oppimäärän mukaan. Useilla oppilailta ei ole lainkaan suomen kielen taitoa.
- Suomen kielen tunneilla oppilaat turvautuvat erittäin usein englannin kieleen kommunikation välineenä.
- Koulussa toimii myös Transition Class -luokka, jota voi verrata valmistavaan opetukseen. TC-oppilaat oleskelevat Suomessa väliaikaisesti. Heidän kielitaitonsa eri riittä suomeksi tai englanniksi opiskeluun. TC-luokalla oppilaat opiskelevat englantia ja harjoittelevat toimimaan englanninkielisessä ympäristössä. Oppilaat osallistuvat myös S2-opetukseen.

OPSista poimittua

”Koulun kieltenopetuksen lähtökohtana on kielen käyttö eri tilanteissa. Se vahvistaa oppilaiden kielitietoisuutta ja eri kielten rinnakkaista käyttöä sekä monilukutaidon kehittymistä. Oppilaat oppivat tekemään havaintoja erikielisistä teksteistä ja vuorovaikutuksen käytänteistä, käyttämään kielitiedon käsitteitä tekstien tulkinnassa ja hyödyntämään erilaisia tapoja oppia kieliä.”

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet, luku 13: Äidinkieli ja kirjallisuus. (2004).

OPSista poimittua

”Kaksikielisessä opetuksessa painottuu luonnollinen viestintä ja vuorovaikutus, toiminnallisuus ja oppilaiden aktiivinen kielenkäyttö. Oppilaan mahdollisuuksia käyttää kieltä oppiainekohtaisesti sekä koulun opetuskielessä että kielikylpykielessä/kohdekielessä tuetaan tietoisesti. Koulun opetuskieli ja kielikylpykieli/kohdekieli muodostavat kokonaisuuden, ja molempien kielten oppimista tuetaan yhteistyössä kotien ja huoltajien kanssa.”

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet, luku 10: Kaksikielinen opetus. (2004).

Tukikuvat vuorovaikutustaitojen vahvistamiseksi

MIKSI TUKIKUVAT?

- Koulussa on erittäin paljon suomen kielen alkeita harjoittelevia oppilaita suomi toisena kielenä ryhmissä.
- TC-luokan oppilaat tarvitsevat tukea myös englanninkieliseen kommunikaatioon.

TUKIKUVAT OPPILAALLE

- Tukikuvat toimivat luokassa oppilaan aktiivisen toimijuuden lisäämiseksi.
- Tukikuvat mahdollistavat vuorovaikutustilanteen syntymisen kohdekielellä (suomi-englanti).

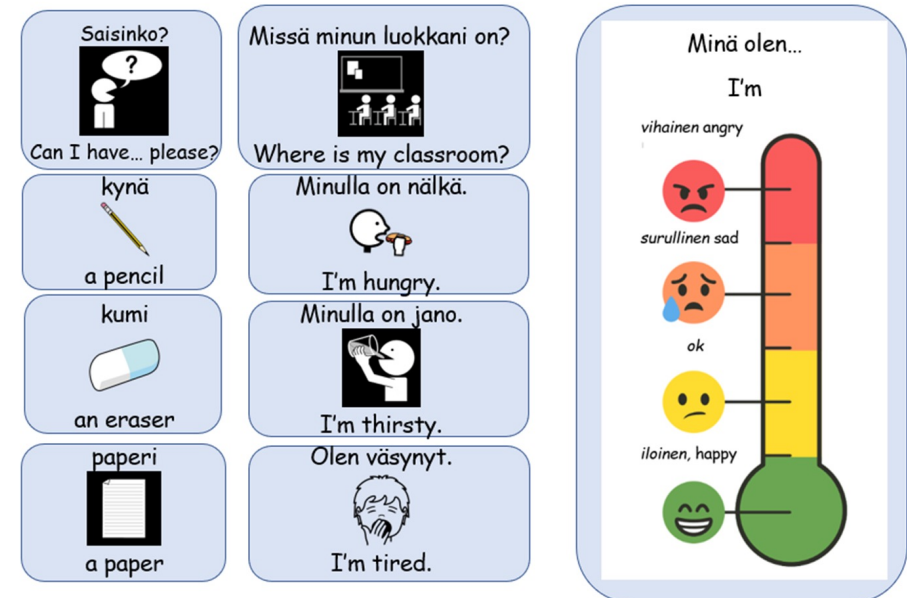
TUKIKUVAT OPETTAJALLE

- Opettajan tukikuvat mahdollistavat arkipäiväisen kommunikointitilanteiden havainnollistamisen kuvan avulla.
- Kuvan ja sanan yhdistäminen lisää tilannekontekstin ymmärrettävyyttä.

Oppilaan tukikuvat

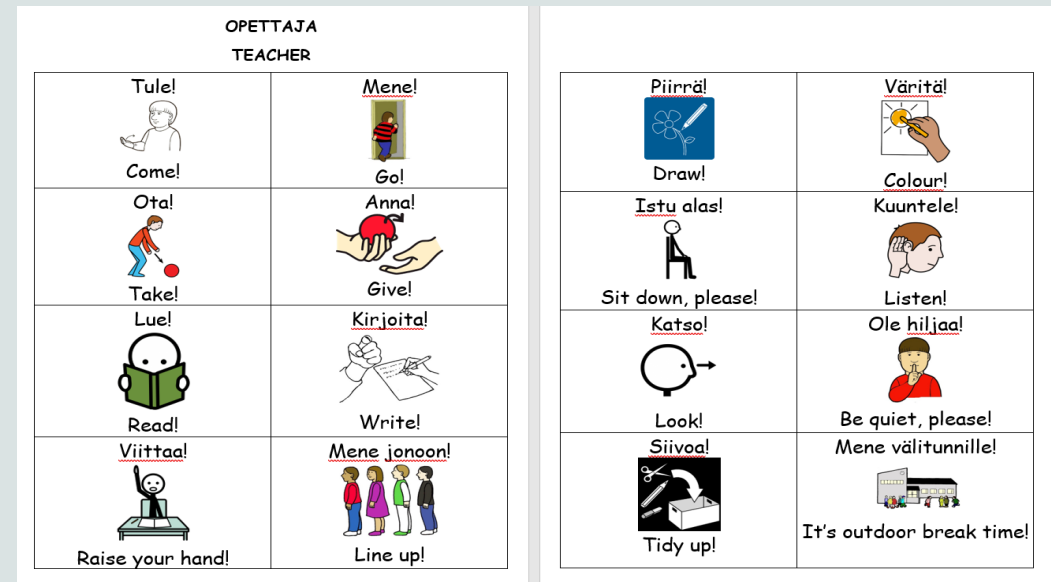
- Oppilas voi käyttää tukikuvia oman vuorovaikutuksensa tukena.
- Oppilaan tukikuvat ovat laminoituna oppilaan pöydällä.
- Oppilaan omat vuorovaikutustaidot vahvistuvat.

OPPILAS, PUPIL

Opettajan tukikuvat

- Opettajan tukikuvat ovat käytössä jokapäiväisen ohjeidenannon ja kommunikation tukena.
- Oppilas pystyy yhdistämään sanan ja toiminnon kuvatuen avulla.
- Opettajan tukikuvat tukevat struktuurin muodostumista ja oppilaan toiminnanohjausta.

Prosessikuvaus

1

Tarve oppilaan aktiivisen toimijuuden ja vuorovaikutuksen lisäämiselle, suomi-englanti.

2

Tarve rohkaista ja motivoida oppilasta käyttämään kieltä (suomi) vuorovaikutuksen välineenä.

3

Kuvakommunikaatiotaulujen suunnittelu ja niiden käyttö. Opettajan ja oppilaan taulut.

4

Tuetaan luokan kommunikaation lisäämistä kohdekielellä suomi/englanti positiivisella vahvistamisella (palkintohelmet ym.)

5

Tavoitteena rohkaista oppilasta käyttämään kohdekieltä (suomi/englanti) aktiivisesti luokassa, vaikka vasta harjoittelee ko. kieltä.

Yhteenveto

Oulun kansainvälinen koulu on englanninkielinen koulu. Haasteena on ollut rohkaista oppilaita käyttämään suomea suomen kielen tunneilla.

Lisäksi englanninkielisessä Transition Class -luokassa opiskelevat tarvitsevat työkaluja vuorovaikutuksensa tueksi.

Kommunikointikuvat mahdollistavat oppilaan oman toimijuuden ja vuorovaikutuksen lisäämisen molemmilla kielillä.

Lähteet

Papunetin kuvapankki,
www.papunet.net

Perusopetuksen opetussuunnitelman
perusteet, luku 13: Äidinkieli ja
kirjallisuus. (2004).

Perusopetuksen opetussuunnitelman
perusteet, luku 10: Kaksikielinen
opetus. (2004).